

Sygn. akt II AKz 1155/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia SA Wojciech Kopczyński

Protokolant: Agnieszka Przewoźnik

po rozpoznaniu w sprawie **M. P. (P.)**

podejrzanego o czyny z art. 258 § 1 i § 3 k.k. i inne

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 7 października 2020 roku, sygn. akt II Kp 1000/20

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 7 października 2020 roku, sygn. akt II Kp 1000/20, na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 263 § 2 k.p.k. oraz art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k., przedłużył środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego M. P., zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego Częstochowie z dnia 17 stycznia 2020 roku, sygn. akt XI Kp 30/20, na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 10 stycznia 2021 roku, godz. 10:15.

Obrońca podejrzanego zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, tj. art. 249 § 1 k.p.k., art. 251 § 3 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 317 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k., art. 257 § 1 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k., art. 263 § 2 k.p.k. oraz art. 259 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. W oparciu o wskazane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nieprzedłużanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ewentualnie o zastosowanie w jego miejsce środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym, tj. dozoru Policji, zakazu opuszczania kraju i poręczenia majątkowego, względnie o rozważenie warunkowego tymczasowego aresztowania pod warunkiem złożenia poręczenia majątkowego w wysokości określonej przez sąd.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy podejrzanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w Częstochowie słusznie uznał w wydanym orzeczeniu, że wobec podejrzanego M. P. zachodzą podstawy do przedłużenia tymczasowego aresztowania celem zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego.

Wbrew stanowisku skarżącego sąd I instancji prawidłowo wykazał istnienie ogólnej przesłanki stosowania środków zapobiegawczych, określonej w art. 249 § 1 k.p.k. Nie sposób nie zauważyć, że w zaskarżonym postanowieniu wymieniono przykładowe dowody świadczące o istnieniu dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanego zarzucanych mu czynów. Podkreślenia wymaga to, że istnienie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstw w żaden sposób nie jest równoznaczne z przypisaniem podejrzanemu sprawstwa, kwalifikacji prawnej czynów, czy też winy w zakresie stawianych mu zarzutów. Sąd przy stosowaniu środków zapobiegawczych nie dokonuje kompleksowej oceny materiału dowodowego, bowiem ta należy do sądu orzekającego, na etapie wyrokowania, po przeprowadzeniu przewodu sądowego, o ile zostanie w sprawie skierowany akt oskarżenia. Sąd Apelacyjny nie traci z pola widzenia, że dowodami przemawiającym za istnieniem dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanego zarzucanych mu czynów są okoliczności podane, między innymi, przez osoby pozostające w kręgu zainteresowania organów ścigania w ramach tego samego postępowania. Ewentualne pomawianie podejrzanego przez inne osoby w żaden sposób nie dezaktualizuje występowania przesłanki, o jakiej mowa w art. 249 § 1 k.p.k. Podane przez wymienionych informacje, mające na celu obciążenie M. P. zostaną poddane wnikliwej ocenie przez sąd I instancji na etapie wyrokowania. Obecnie postępowanie przygotowawcze wciąż jest prowadzone, toteż nie jest dopuszczalne dokonywanie kompleksowej oceny okoliczności przedstawionych przez inne osoby.

Nadto sąd I instancji trafnie też wskazał, że w realiach niniejszej sprawy nadal konieczne jest zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania przygotowawczego. Nie ma przy tym żadnych podstaw, aby podzielić pogląd skarżącego, iż stosowanie tymczasowego aresztowania wobec M. P. stanowi w istocie procesową represję za jego aktualną postawę polegającą na złożeniu wyjaśnień sprzecznych z wersją wydarzeń przyjętą przez organy ścigania, mimo okresu, na jaki dotąd ten środek zapobiegawczy jest stosowany. Przyjęcie takiego stanowiska prowadziłoby do uznania, że areszt tymczasowy wobec podejrzanego ma charakter wydobywczy, jednakże zdaniem sądu odwoławczego, taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi. Nadto za odmienną oceną nie przemawia też to, że w znacznej części czynności procesowych w śledztwie zostały wykonane.

Brak jest więc podstaw do stwierdzenia obrazy przepisów art. 251 § 3 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 317 § 1 k.p.k. oraz art. 249 § 1 k.p.k., bowiem w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia prawidłowo wykazano okoliczności wskazujące na istnienie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez tego podejrzanego zarzucanych mu przestępstw, jak również na potrzebę zabezpieczenia postępowania karnego.

Sąd odwoławczy podziela również stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, wbrew argumentacji skarżącego, iż realna jest obawa matactwa ze strony podejrzanego, o której mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Istotne jest, że podejrzanemu postawiono zarzuty popełnienia przestępstw w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w której miał pełnić rolę kierowniczą. Podzielić należy stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 9 września 2009 roku, sygn. akt II AKz 592/09 (LEX nr 553815, KZS 2010/11/58, Prok.i Pr.-wkł. 2010/11/24), iż uczestniczenie w zorganizowanych strukturach przestępczych wiąże się ze specyficzną postacią relacji i wzajemnych powiązań oraz zależności pomiędzy uczestnikami tego typu form działalności przestępczej. Powyższe sprawia, że w pełni uzasadnioną jest obawa, iż podejrzanym może podejmować próby mataczenia oraz innych bezprawnych działań utrudniających postępowanie, o czym mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Z tego też względu odmienne stanowisko wyrażone w orzecznictwie, na gruncie niniejszej sprawy, nie spotkało się z aprobatą Sądu Apelacyjnego.

Przeprowadzona kontrola odwoławcza zaskarżonego postanowienia prowadzi też do wniosku, że w sprawie występuje przesłanka szczególna, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszej sprawie podziela w pełni stanowisko wyrażone w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku, sygn. akt I KZP 18/11 (OSNK 2012/1/1, Prok.i Pr.-wkł. 2012/4/13, LEX nr 1102081, OSP 2012/7-8/80, OSP 2013/6/66, Biul.SN 2012/1/12), w której stwierdzono, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. oraz przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k., przemawiają za dalszym stosowaniem tego środka zapobiegawczego.

Przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k. ma zastosowanie w sprawie, gdy podejrzanemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, a zarazem realia konkretnej sprawy uzasadniają wymierzenie surowej kary. Podejrzanym stoi pod zarzutami popełnienia kilku przestępstw, w tym, między innymi, czynu z art. 271 § 1 i § 3 k.k. i art. 271a § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 § 1 k.k., a także czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 § 1 k.k., które są zagrożone surowymi karami w rozumieniu powołanego przepisu. Biorąc pod uwagę także okoliczności związane z popełnieniem przestępstw, ich charakterem, wysoką społeczną szkodliwością, wysokością wyrządzonej szkody, czy też działaniem w ramach struktury przestępczej, realnym staje się wymierzenie podejrzanemu surowej kary, w przypadku, gdy udowodnione zostanie mu sprawstwo i wina. W orzecznictwie wyrażony jest pogląd, że groźba surowej kary rodzi domniemanie, że podejrzany może podejmować próby bezprawnych działań destabilizujących prawidłowy tok postępowania. Z uwagi na fakt, że wskazana w art. 258 § 2 k.p.k. okoliczność ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, czy podejrzany podejmował już w przeszłości konkretne działania w tym kierunku (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26.11.2014r., sygn. akt II KK 83/14, Prok.i Pr.-wkł. 2015/3/12, LEX nr 1646952).

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwala przyjąć, że w chwili obecnej za potrzebą dalszego przedłużenia wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania przemawiają szczególne okoliczności, o których mowa w art. 263 § 2 k.p.k. Nie można zgodzić się z obrońcą podejrzanego, że doszło do obrazy wymienionego przepisu, albowiem konieczność przeprowadzenia kolejnych czynności procesowych zaplanowanych przez prokuratora należy zaliczyć do kategorii owych „szczególnych okoliczności”, które uniemożliwiły zakończenie postępowania w sprawie w dotychczasowym terminie i uzasadniają jego przedłużenie.

Reasumując, należy stwierdzić, że sąd I instancji, wydając zaskarżone postanowienia, nie dopuścił się obrazy przepisu art. 257 § 1 k.p.k. Obecny etap śledztwa prawidłowo może zabezpieczyć jedynie dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego. W świetle przyjętych obaw i ich nasilenia, uwzględniając też zagrożenie dla prawidłowego przebiegu postępowania przygotowawczego i jednocześnie zasadę ultima ratio stosowania środków zapobiegawczych o charakterze izolacyjnym, uznać trzeba, iż w dalszym ciągu najsurowszy środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w sposób prawidłowy zabezpieczy przebieg śledztwa. Nie można bowiem stracić z pola widzenia i tej okoliczności, że przecież dozór Policji, poręczenie majątkowego i zakaz opuszczania kraju, wskazane przez skarżącego, stanowią środki zapobiegawcze zabezpieczające prawidłowy tok postępowania, które jednak na obecnym etapie śledztwa uznać należy za niewystarczające.

Sąd odwoławczy nie dopatrzył się negatywnych przesłanek, o jakich mowa w art. 259 k.p.k., które nakazywałyby odstąpienie od dalszego stosowania tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego na ten moment nic nie wskazuje, żeby pobyt podejrzanego w warunkach aresztu tymczasowego zagraża poważnie jego życiu lub zdrowiu w związku z pandemią choroby COVID – 19 wywoływaną koronawirusem SARS-CoV-2, która niewątpliwie ma charakter dynamiczny. Brak przecież potwierdzenia, by na terenie jednostki penitencjarnej, w której jest osadzony, wystąpiły zachorowania na tę chorobę. Nie można również zakładać, że wdrożone przez Służbę Więzienną procedury ochronne nie wystarczą, aby nie tyle zapobiec przeniknięciu wirusa do tej jednostki, co nie dopuścić do zakażenia nim osadzonych, w tym podejrzanego. Za taką okoliczność uzasadniającą odstąpienie od stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego nie sposób też uznać tego, iż na utrzymaniu podejrzanego jest dziecko, albowiem obowiązek zapewnienia odpowiednich świadczeń finansowych spoczywa w takim przypadku na matce małoletniego.

Z powyższych względów należało orzec, jak na wstępie.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć podejrzanemu z pouczeniem o prawomocności oraz jego obrońcy adw. P. K.,
- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 10 listopada 2020 roku